

[Indenrigsministeren.]

Omraader, og at dette vil medføre, at disse Omraader ofte faar Mandater paa et noget lavere gennemsnitligt Antal Stemmer end de tyndere befolkede Omraader. Dette er i og for sig en Følge af Tillægsmandatordningen, som vi allerede har den nu, men jeg erkender, at Virkningen heraf bliver større, naar man forhøjer Tillægsmandaternes Antal paa Kredsmandaternes Bekostning.

Det ærede Medlem skitserede et Forslag til Mandatfordeling, hvorved denne Ulempe skulde kunne undgaaes. Jeg vil meget gerne i Udvalget se nærmere paa det ærede Medlems Forslag, som jeg ikke i Øjeblikket kan bedømme helt nøje, da dets nærmere Indhold kun blev antydet. Jeg kan dog allerede her sige, at jeg har mine Tvivl om, hvorvidt det betyder nogen Forbedring i Forhold til mit Forslag. Opgaven er jo nemlig en tredobbelt. For det første at tilvejebringe en forholdsmæssig Repræsentation af Partierne, for det andet at sikre de lokale Omraader en passende Repræsentation ogsaa under Hensyntagen til Befolkningstætheden og endelig for det tredje at sikre, at Partiernes Mandater tilfalder dem efter den Rækkefølge, deres Stemmetal i de enkelte Kredse angiver. Men denne Opgave er det ikke muligt at løse fuldt ud. Man er nødt til at slække paa et af disse Hensyn for at fyldestgøre de andre. I mit Forslag har jeg valgt at tilgodese det første og det sidste Hensyn, medens Hensynet til den lokale Repræsentation, ligesom i den nugældende Valglov for øvrigt, kun har kunnet tages dels ved en Fordeling af Kredsmandaterne for de enkelte Amter, dels ved en Fordeling af Tillægsmandaterne for de tre Hovedomraader efter Beregningsgrundlaget i Forslagets § 17. Derimod har jeg maattet afstaa fra ogsaa at fordele Tillægsmandater ud paa Amterne efter tilsvarende Princip, da dette efter mit Skøn vil medføre urimelige Resultater. Det ærede Medlems Forslag sikrer, saa vidt jeg har forstaaet, i højere Grad end mit den lokale Repræsentation, men medfører til Gengæld de Ulemper, jeg har villet undgaa, nemlig at Partierne ikke kan opnaa de Mandater, der tilkommer dem i Rækkefølge efter deres Stemmetal i de enkelte Kredse. Man maa efter det ærede Medlems Forslag for at skaffe de mindre Kredse tilstrækkelig Repræsentation i adskillige Tilfælde lade Partierne faa deres Mandater i Kredse, hvor de har forholdsvis faa Stemmer, medens de ikke opnaar Mandater i de Kredse, hvor de har deres største Stemmetal. Jeg tror, at Vælgerne

vil have meget svært ved at forstaa Beretningen af en saadan Ordning.

Lad mig i denne Forbindelse pege paa det Eksempel, der er anført i Bemærkningerne til Lovforslagets § 44. Kommunisterne fik ved sidste Valg 13 055 Stemmer i Københavns Amt, 8 120 i Odense Amt og 4 003 i Frederiksborg Amt. Partiets 3 Tillægsmandater i Øernes Omraade blev fordelt med 1 til hvert af de 3 Amter. Efter mit Forslag vil Københavns Amt faa 2 Mandater og Odense 1. Jeg tror, at man vil finde denne Fordeling rimelig. Efter det ærede Medlems Forslag vil der, saa vidt jeg kan se, være Mulighed for, at det tredje Mandat hverken tilfalder Københavns eller Frederiksborg Amt, men et Amt, hvor Partiets Stemmetal er endnu lavere end i Frederiksborg Amt, og saa vilde Resultatet ikke være let forstaaeligt for Partiets Vælgere. Men jeg er villig til at se nærmere paa det ærede Medlems Forslag i Udvalget.

Det ærede Medlem foretrækker at anvende Forholdene i 1920 som Udgangspunkt ved Beregningen af Mandatfordelingen frem for Forholdene i 1915. Naar jeg har foretrukket 1915, er det, fordi man den Gang fastlagde et principielt Grundlag, som det er naturligt at arbejde videre paa. Det, der skete i 1920, var kun, at man uden i øvrigt at ændre 1915-Lovens Grundlag gav Jylland 67 Mandater og 2 Tillægsmandater yderligere i Anledning af Sønderjyllands Indlemmelse.

Jeg har dernæst et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Steen. Reglen om Bekendtgørelse ved Kirkestævne er bevaret for det Tilfælde, at enkelte Kommuner ønskede at bevare denne gamle Tradition, men jeg har ikke noget imod, at Bestemmelsen udgaa, hvis der er almindeligt Ønske derom i Udvalget.

Med Hensyn til den Adgang, der er foreslaet givet Indenrigsministeren til at foretage Smaaændringer i Kredsinddelingen, vil jeg fremhæve, at jeg synes, det er meget praktisk, at Indenrigsministeren samtidig med en Sammenlægning af to Kommuner, der hører til to forskellige Opstillingskredse, kan bestemme, at den nye sammenlagte Kommune fremtidig skal høre til en bestemt Opstillingskreds, uden at man behøver at ulejlige Rigsdagen med et saa lille Spørgsmaal. Dette er ogsaa et Detailspørgsmaal; Bestemmelsen er indsat af praktiske Grunde, men den er særdeles egnet til Undersøgelse i Udvalget.

Reglen om Stillernes personlige Underskrift paa Kandidatanmeldelsen synes mig at være en naturlig og nødvendig Kontrol-